

Щоденний звіт № 225/2020

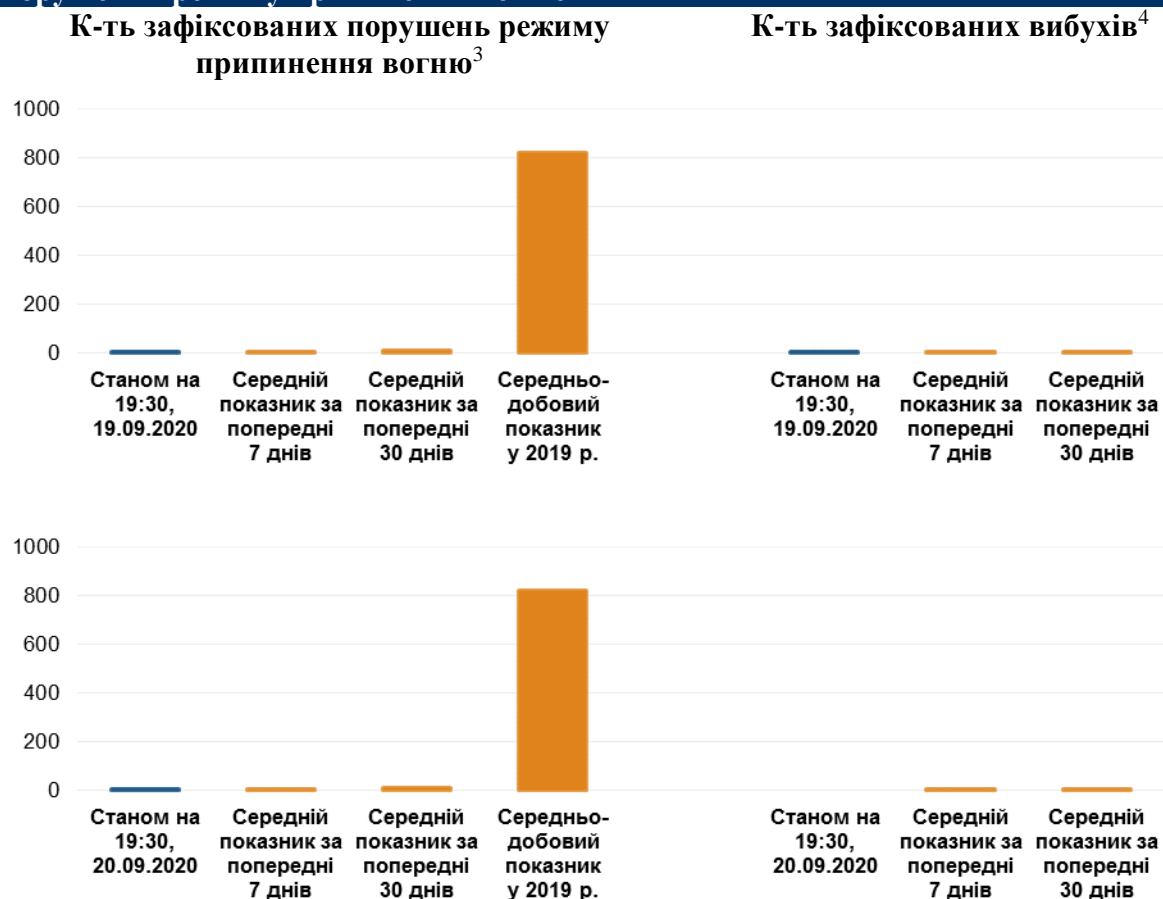
від 21 вересня 2020 року¹

Короткий виклад

- У період із вечора 18 до вечора 20 вересня в Донецькій області Місія не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. За попередній звітний період в області було зафіксовано 12 таких порушень.
- У період із вечора 18 до вечора 20 вересня в Луганській області СММ зафіксувала сукупно чотири порушення режиму припинення вогню. За попередній звітний період жодного такого порушення в області зафіксовано не було.
- Місія продовжила здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого і Петрівського. У вечірній та нічний час БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував присутність людей у межах ділянок розведення в районах Золотого та Петрівського.
- Місія зафіксувала озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення в невідконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей, зокрема 21 реактивну систему залпового вогню.
- СММ сприяла встановленню режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення ремонтних робіт на життєво важливих об'єктах цивільної інфраструктури, а також для забезпечення їхнього функціонування.
- Місія і далі спостерігала за ситуацією, в якій на тлі пандемії COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на контрольному пункті в'їзду-виїзду та відповідному блокпості збройних формувань у Луганській області.
- Обмеження свободи пересування СММ тривали, зокрема на блокпостах збройних формувань поблизу Старомихайлівки, Старомар'ївки та Заїченка в Донецькій області*.

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 20 вересня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

Порушення режиму припинення вогню²

² Більш детальну інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі місця, згадані у звіті, представлено в додатку. Упродовж звітного періоду камери СММ у Петрівському та поблизу Широкиного не функціонували.

³ Зокрема вибухи.

⁴ Зокрема внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 19-20 вересня 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
-
- Низька
- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005).
Акваторії МГО, інше — ОБСЕ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності.
Відсутність помилок у мапі не гарантується,
а її зміст не означає, що СММ ОБСЕ
затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЕ 2019 Не дозволяється використовувати,
копіювати, відтворювати, передавати, транслювати,
продавати, ліцензувати або застосовувати
без попереднього дозволу з боку ОБСЕ
у письмовому вигляді.
Створено: 21/09/2020

У період із вечора 18 до вечора 20 вересня в Донецькій області Місія не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. За [попередній звітний період](#) в області було зафіксовано 12 таких порушень.

У період із вечора 18 до вечора 19 вересня в Луганській області СММ зафіксувала 2 порушення режиму припинення вогню (вибухи) в районі на північ від н. п. Трьохізбенка (підконтрольний урядові, 32 км на північний захід від Луганська). За [попередній звітний період](#) жодного порушення режиму припинення вогню в області зафіксовано не було.

Із вечора 19 до вечора 20 вересня Місія зафіксувала ще 2 порушення режиму припинення вогню (постріли зі стрілецької зброї) у районі на південний захід від н. п. Кадіївка (кол. Стаханов; непідконтрольний урядові, 50 км на захід від Луганська).

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня і до кінця звітної періоду СММ зафіксувала загалом 1 070 порушень режиму припинення вогню в Донецькій та Луганській областях (зокрема 209 вибухів, 9 невизначених боєприпасів, що пролетіли, 13 освітлювальних ракет, а також 839 черг і пострілів).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського

19 та 20 вересня в межах ділянки розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) спостерігачі бачили членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») на південь від новопорудженого прольоту мосту поблизу Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

Увечері 18 вересня на ділянці розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії виявив 4 осіб на колишніх позиціях Збройних сил України поблизу залізничних колій: одну на відстані близько 1,2 км та двох приблизно за 1,4 км на захід від північно-східного кута ділянки, а четверту — біля самого кута. Той же БПЛА також зафіксував присутність 1 особи на колишній позиції збройних формувань поблизу східного кута ділянки, на відстані близько 1,4 км на північ від її південно-східного кута.

19 та 20 вересня біля блокпоста збройних формувань на південь від ділянки розведення в районі Золотого, за спостереженнями Місії, перебували члени збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»). Щодня 19 та 20 вересня спостерігачі бачили, як двоє з них проходили вглиб ділянки приблизно на 350 м на північ від її південного краю і потім поверталися назад.

19 та 20 вересня орієнтовно за 500 м на південь від південного кута ділянки команда СММ бачила, як робітники за допомогою важкої будівельної техніки укладали асфальт на автошляху Т1316.

У ніч із 18 на 19 вересня на ділянці розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії виявив 1 особу поблизу колишніх позицій Збройних сил України, приблизно за 550 м на східно-північний схід від південно-західного кута ділянки.

Упродовж 19 та 20 вересня, ведучи спостереження у трьох місцях біля цієї ділянки розведення, спостерігачі відзначили там спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Місія зафіксувала 5 танків та 21 реактивну систему залпового вогню (РСЗВ), розміщені з порушенням ліній відведення в непідконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей відповідно (детальніше див. таблицю нижче).

Місця зберігання озброєння

У двох постійних місцях зберігання важкого озброєння в непідконтрольному урядові районі Луганської області

20 вересня

СММ зауважила, що там і дотепер бракує 1 РСЗВ (БМ-21 «Град», 122 мм) та 1 буксируваної гаубиці (2С1 «Гвоздика», 122 мм). Водночас відсутність ще однієї буксируваної гаубиці (2А65 «Мста-Б», 152 мм) було зафіксовано вперше.

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁵

Місія зафіксувала бойові броньовані машини в підконтрольних та непідконтрольних урядові районах Донецької області (детальніше див. таблицю нижче).

Міни неподалік Золотих Пісків та Молодіжного

18 вересня на відстані близько 3 км на південний схід від котеджного містечка Золоті Піски (підконтрольний урядові, 12 км на північний захід від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії [знову](#) зафіксував 22 протитанкові міни (за оцінкою, належать Збройним силам України), встановлені поперек обох смуг руху недобудованої дороги.

19 вересня приблизно за 2,5 км на південний захід від н. п. Молодіжне (непідконтрольний урядові, 63 км на північний захід від Луганська) й орієнтовно за 10 м на північ від автошляху Т0504 члени патруля Місії [вкотре](#) помітили протипіхотну міну (МОН-200), що, за оцінкою, належить збройним формуванням.

Зусилля СММ зі сприяння ремонту та забезпеченню роботи життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

19 вересня Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення робіт із розмінування неподалік н. п. Геївка (підконтрольний урядові, 27 км на північний захід від Луганська), зокрема для сприяння забезпеченню доступу до сільськогосподарських земель.

19 та 20 вересня СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення будівельних

⁵ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

робіт на південь від південного краю ділянки розведення в районі Золотого (див. вище) та біля н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), а також північніше н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) та південніше мосту в цьому населеному пункті.

19 та 20 вересня Місія також сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення огляду та технічного обслуговування залізничного полотна, а також видалення рослинності в н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська), та ремонту об'єктів інфраструктури водопостачання поблизу н. п. Паньківка (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська).

Окрім цього, 20 вересня СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для сприяння проведенню похоронної процесії на кладовищі в н. п. Чермалик (підконтрольний урядові, 77 км на південь від Донецька).

19 та 20 вересня Місія і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька).

Прикордонні райони, які не контролюються урядом

19 вересня, перебуваючи на залізничній станції в н. п. Вознесенівка (кол. Червонопартизанськ; непідконтрольний урядові, 65 км на південний схід від Луганська) протягом приблизно 20 хвилин, команда СММ зафіксувала локомотив із причепленими до нього 3 вагонами-цистернами для перевезення палива та понад 40 вантажними вагонами. На додачу до цього спостерігачі бачили більше 40 нерухомих вантажних вагонів та ще 3 вагони-цистерни для перевезення палива.

Того ж дня в пункті пропуску на кордоні поблизу Вознесенівки вони бачили, як з України вийшли 4 особи (двоє чоловіків та дві жінки різного віку). Через 10 хвилин член збройних формувань сказав патрулю СММ залишити цей район*.

Заходи з протидії пандемії COVID-19 на КПВВ та відповідних блокпостах

19 та 20 вересня в Луганській області команда СММ зазначила, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань на південь від мосту біля Станиці Луганської працювали.

Перебуваючи на КПВВ 19 вересня близько 9:20 і 12:30, спостерігачі бачили сукупно 175 осіб (чоловіків і жінок різного віку), які стояли в черзі для проходу в підконтрольні урядові райони, і загалом 600 осіб (чоловіків і жінок різного віку), які чекали на пропуск у протилежному напрямку.

Ведучи спостереження на блокпості збройних формувань близько 10:30, спостерігачі бачили 10 осіб (4 чоловіків та 6 жінок, здебільшого похилого віку), які стояли в черзі для проходу в підконтрольні урядові райони, і 4 осіб (1 чоловіка та 3 жінки, переважно похилого віку), які чекали на пропуск у протилежному напрямку.

Перебуваючи на КПВВ 20 вересня близько 9:20 і 12:40, спостерігачі бачили загалом 95 осіб (чоловіків і жінок різного віку), які стояли в черзі для проходу в підконтрольні

урядові райони, й аналогічну кількість осіб (чоловіків і жінок різного віку), які чекали на пропуск у протилежному напрямку.

Здійснюючи моніторинг на блокпості збройних формувань близько 10:40, спостерігачі бачили 4 осіб (1 чоловіка та 3 жінки, здебільшого похилого віку), які стояли в черзі для проходу в підконтрольні урядові райони, і 2 жінки (похилого віку), які чекали на пропуск у протилежному напрямку.

19 вересня на КПВВ у Станиці Луганській двоє чоловіків (40–49 та 80–89 років відповідно) та 60-літня жінка розповіли команді СММ, що вони вже шість ночей ночували на автобусній зупинці біля КПВВ у межах ділянки розведення в очікуванні документів, які мали підвезти їхні родичі, для того щоб вони змогли пройти до непідконтрольних урядові районів. 20 вересня на тому ж КПВВ 30-річний чоловік повідомив спостерігачам, що також провів попередню ніч на тій же автобусній зупинці.

19 та 20 вересня спостерігачі відзначили, що між КПВВ і новим прольотом мосту поблизу Станиці Луганської курсував гольф-кар, а на маршруті між блокпостом та автобусною зупинкою південніше мосту біля Станиці Луганської їздив автобус.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. нижче). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- 19 вересня на блокпості збройних формувань приблизно за 7 км на схід від н. п. Старомар'ївка (62 км на південь від Донецька) три озброєні члени збройних формувань не дозволили патрулю Місії проїхати, пояснивши це «проведенням інженерних робіт».
- Того ж дня в пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Вознесенівка (кол. Червонопартизанськ; непідконтрольний урядові, 65 км на південний схід від Луганська) член збройних формувань сказав патрулю Місії залишити цей район.
- 20 вересня на блокпості збройних формувань неподалік н. п. Заїченко (непідконтрольний урядові, 93 км на південь від Донецька) озброєний член збройних формувань заборонив патрулю СММ проїзд до населеного пункту. Спостерігачі бачили, як через блокпост проїхали 3 цивільні автомобілі (зокрема два з табличками «ДНР»).

- Того ж дня в н. п. Трудівське (підконтрольний урядові, 47 км на південь від Донецька) три військовослужбовці Збройних сил України (один із них вочевидь озброєний) заборонили патрулю Місії проїзд до сільськогосподарського об'єкту.

Затримка:

- 19 вересня на блокпості збройних формувань в н. п. Старомихайлівка (непідконтрольний урядові, 15 км на захід від Донецька) два озброєні члени збройних формувань дозволили патрулю Місії проїхати лише після 25-хвилинної затримки, пояснивши це відсутністю дозволу від їхніх командирів (для ознайомлення з попередніми обмеженнями див. [Щоденний звіт СММ від 19 вересня 2020 року](#)).

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів та через міни/невибухлі боєприпаси:

Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні урядові райони				
18.09.2020	5	танк (Т-72)	на полігоні поблизу н. п. Новоселівка (37 км на північний схід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
20.09.2020	21	реактивна система залпового вогню (БМ-21 «Град», 122 мм)	неподалік н. п. Хрустальний (кол. Красний Луч, 56 км на південний захід від Луганська)	патруль

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні урядові райони				
18.09.2020	3	бронетранспортер (типу БТР)	на території військового об'єкту поблизу житлового сектору н. п. Дружба (45 км на північний схід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	2	бойова броньована машина (типу БМП)	біля н. п. Новоселівка (31 км на північ від Донецька)	
	1	бойова броньована машина		
	1	бойова машина піхоти (БМП-2; за оцінкою, виведена з ладу)	неподалік н. п. Піски (11 км на північний захід від Донецька)	
19.09.2020	7	бойова броньована машина (типу БМП)	неподалік н. п. Трудівське (47 км на південь від Донецька)	
непідконтрольні урядові райони				
18.09.2020	3	бойова броньована машина	на полігоні поблизу н. п. Новоселівка (37 км на північний схід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	1	бойова машина піхоти (БМП-1)	неподалік н. п. Новогригорівка (61 км на північний схід від Донецька)	
	1	бойова броньована машина (типу БМП)		

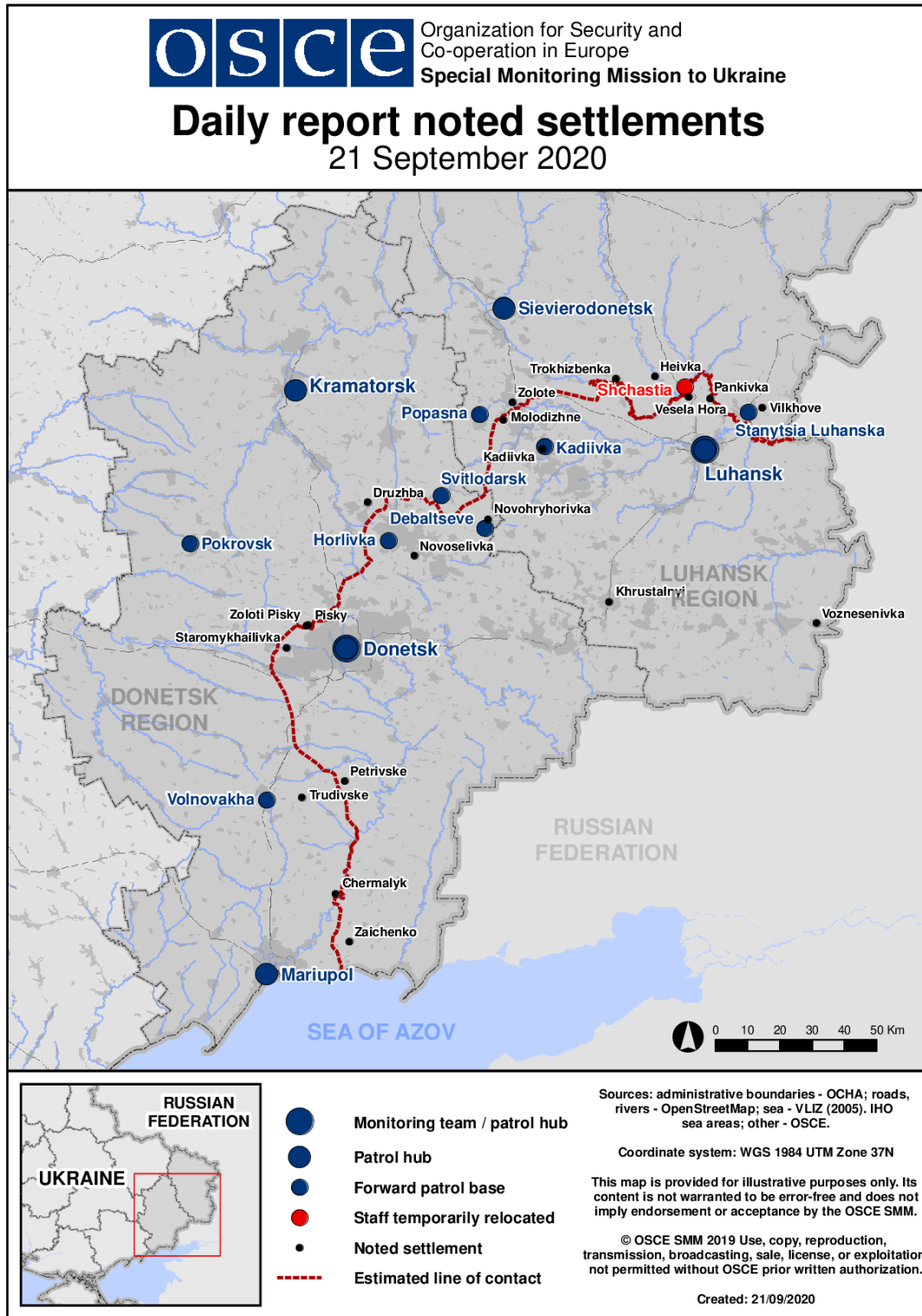
⁶ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 20 вересня 2020 року⁷

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
Північна околиця н. п. Трьохізбенка (підконтрольний уряду, 32 км на ПнЗх від Луганська)	7–10 км на Пн	чули	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.09, 11:58
Південно-західна околиця н. п. Кадіївка (кол. Стаханов; непідконтрольний уряду, 50 км на Зх від Луганська)	2–4 км на ЗхПдЗх	чули	2	постріл		стрілецька зброя	20.09, 12:02

⁷ У таблиці вказані лише ті порушення режиму припинення вогню, які були зафіксовані безпосередньо спостерігачами чи камерами СММ, а також ті випадки, які Місія оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви і т. д. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї тощо, базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються в таблиці лише один раз. Термін «снаряд» передбачає усі види боєприпасів.

Мапа Донецької та Луганської областей⁸

⁸ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується у десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (команди спостерігачів, представництва і передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані починаючи з 27 вересня 2016 року згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).